

## กลุ่มที่ 1

### ประเด็นที่ 1

วันที่ 16 – 18 มีนาคม 2560

### ความเป็นมาของชุมชนบ้านโพธิ์ศรี

ชุมชนบ้านโพธิ์ศรีเป็นหมู่บ้านของไทยพวน ซึ่งบรรพบุรุษอพยพมาจากเมืองเชียงขวาง แขวงเมืองหลวงพระบาท ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประมาณปี พ.ศ. 2322 ในช่วงสมัยกรุงธนบุรีและสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ เจ้าพระยาพระมหาโกศลศรีศักดิ์ยกทัพไปตีเมืองเวียงจันทน์และได้กวาดต้อนชาวลาวมาเป็นเชลยและให้อาศัยอยู่ตามหัวเมืองต่าง ๆ โดยเริ่มแรกให้มาอยู่ที่บ้านสนามแจง อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี และย้ายมาอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี วัดบ้านเก่า ต่อมาประมาณปี พ.ศ. 2388 นายลำดวน พันธุ์ศรี ได้อพยพพี่น้องจากบ้านเก่ามาตั้งถิ่นฐานทำมาหากินให้ท้องทุ่งที่อุดมสมบูรณ์มีต้นโพธิ์ศรีอยู่เป็นจำนวนมากจึงตั้งชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านโพธิ์ศรี” ตั้งแต่นั้นมา

### สภาพทางภูมิศาสตร์

ชุมชนบ้านโพธิ์ศรีเป็นส่วนหนึ่งของตำบลบางปลาม้า อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ครอบคลุมพื้นที่ 2 หมู่ คือ หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 12 ประกอบด้วย 332 ครัวเรือน มีประชากรประมาณ 1,300 คน ครอบคลุมพื้นที่ 4,930 ไร่ มีอาณาเขตดังนี้

|             |                                                        |
|-------------|--------------------------------------------------------|
| ทิศเหนือ    | จดหมู่ที่ 5 บ้านเสาธง ตำบลบางปลาม้า อำเภอบางปลาม้า     |
| ทิศใต้      | จดหมู่ที่ 11 บ้านโพธิ์ไร่ ตำบลบางปลาม้า อำเภอบางปลาม้า |
| ทิศตะวันออก | จดเทศบาลตำบลบางปลาม้า ตำบลบางปลาม้า อำเภอบางปลาม้า     |
| ทิศตะวันตก  | จดตำบลมะขามล้ม ตำบลบางปลาม้า อำเภอบางปลาม้า            |

### สภาพภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม บางส่วนเป็นที่ดอน แต่มีแม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง อยู่ทั่วไปพื้นที่ส่วนใหญ่เหมาะสำหรับการทำนา

### สภาพทางสังคม

ประชากรส่วนใหญ่มีเชื้อสายไทยพวน ถิ่นฐานดั้งเดิมของชาวพวนอยู่ที่เมืองพวน ซึ่งอยู่ทางด่านเหนือของเมืองเชียงขวาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ชาวพวนได้อพยพเข้ามาอยู่กระจายไปตามจังหวัดต่าง ๆ ชาวไทยพวนบ้านโพธิ์ศรีมีลักษณะโดดเด่นด้านวิถีชีวิตแบบเรียบง่ายพอเพียง สมถะ เกื้อกูล เป็นคนโอบอ้อมอารี ยึดมั่นในศาสนา รักสงบ แต่ขยันทำมาหากิน มีการสืบทอดภูมิปัญญาอันล้ำค่า ซึ่งเป็นมรดกทางความคิดเป็นงานฝีมือ ทำให้วิถีการดำเนินชีวิตสอดคล้องกับแนวทางตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบด้วยมีความพอประมาณ มีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันพร้อมทั้งมีความรู้และคุณธรรมเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

## สภาพทางเศรษฐกิจ

ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตรเป็นหลักเนื่องจากพื้นที่อุดมสมบูรณ์ มีแหล่งน้ำธรรมชาติและการชลประทานเหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำสวน ดังนั้นอาชีพหลักของประชากรมากกว่าร้อยละ 60 เป็นเกษตรกรรม รองลงมาประมาณร้อยละ 17 ประกอบอาชีพรับจ้างประมาณร้อยละ 13 ประกอบอาชีพค้าขาย สำหรับที่เหลือกระจายอยู่ในสาขาอาชีพอื่นๆ

## รายได้หลักของชุมชน

- ทำนา (เป็นรายได้หลัก)
- ทำสวน ผลไม้ เช่น มะม่วง เลี้ยงเป็ด
- ชาวบ้านรับจ้างทั่วไป ค่าแรงสำหรับผู้หญิง วันละ 400 บาท แรงงานฝีมือ วันละ 600 บาท และผู้ใหญ่เงินเดือน 8,000 บาท
- ทำงานบริษัท และรับราชการ (20%)

## การปกครองและการบริหารจัดการชุมชน

ชุมชนบ้านโพธิ์ศรี มีอาณาเขตครอบคลุมพื้นที่ 2 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 12 ตำบลบางปลาหมอ อำเภอบางปลาหมอ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยปัจจุบันแบ่งออกเป็นคุ้มต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา ดังนี้

- คุ้มเหนือ
- คุ้มดอนทอง
- คุ้มกลาง
- คุ้มนอกเนรมิต
- คุ้มใต้
- คุ้มสี่คูณ

### ผู้นำกลุ่ม

- หมู่ที่ 3 บ้านโพธิ์ศรี ได้แก่ ผู้ใหญ่จรัส พิมพ์มีลาย
- หมู่ที่ 12 บ้านโพธิ์ศรี ได้แก่ ผู้ใหญ่ชอบ ทองแย้ม
- ผู้นำกลุ่มศูนย์การเรียนรู้ชาวนา ได้แก่ นายเฉลา นิลวรรณ  
บ้านโพธิ์ศรี ตำบลบางปลาหมอ อำเภอบางปลาหมอ  
จังหวัดสุพรรณบุรี 72150
- ผู้นำกลุ่มจักสานบ้านโพธิ์ศรี ได้แก่ นางดารณี วงศ์จันทร์  
ที่อยู่ 4 หมู่ 3 บ้านโพธิ์ศรี ตำบลบางปลาหมอ อำเภอบางปลาหมอ  
จังหวัดสุพรรณบุรี 72150
- ผู้นำกลุ่มชนมไทย (โบราณ) บ้านโพธิ์ศรี ได้แก่ นางสุมนมัลย์ นิลวรรณ  
ที่อยู่ 54 บ้านโพธิ์ศรี หมู่ 6 ตำบลบางปลาหมอ อำเภอบางปลาหมอ

## จังหวัดสุพรรณบุรี 72150

การรวมกลุ่มของชุมชนบ้านโพธิ์ศรี เริ่มในปี พ.ศ. 2388 นายลำตวน พันธุ์ศรี เป็นผู้ชักชวนญาติพี่น้องสร้างวัดขึ้นมาใหม่ โดยสละที่ดินของตนเองประมาณ 4 ไร่กว่า สร้างศาลาदिมนุงแฝก และกุฏิมนุงแฝกอีก 2 หลัง พร้อมทั้งปวารณาตนเองบวชเป็นพระภิกษุและได้นิมนต์พระจากวัดบ้านเก่ามาจำพรรษาอีก 1 รูป ต่อมาญาติพี่น้องอพยพมาอยู่รวมกันมากขึ้น จึงช่วยกันสร้างโบสถ์วิหาร หอฉัน กุฏิ หอสวดมนต์โรงเรียน และเมรุ และได้แต่งตั้งพระอธิการบุญมาเป็น เจ้าอาวาสองค์แรกพร้อมทั้งตั้งชื่อวัดขึ้นใหม่ว่าวัดโพธิ์ศรี หมู่ที่ 3 ตำบลสามหมื่น อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นพระพัฒนา เป็นผู้นำพัฒนาชุมชน สร้างถนนในหมู่บ้าน สำหรับเจ้าอาวาสองค์ที่สอง ได้แก่ พระอธิการหล้า พันธุ์ศรี เจ้าอาวาสองค์ที่สาม ได้แก่ พระจอน กางกัน ต่อมาได้รับการถวายที่ดินจากโยมบิดา เป็นนาวัด 8 ไร่ พระจอน กางกัน เป็นพระนักพัฒนาโดยนำชาวบ้านและพระลูกวัดก่อสร้างถาวรวัตถุมากมาย และตัดถนนหนทางให้หมู่บ้านโพธิ์ศรีเป็นตารางหมากรุกเพราะเดิมเป็นทางเท้าคนเดิม ทางเกวียน โดยหลังจากฉันภัตตาหารเช้าเสร็จแล้ว ท่านจะนำพระลูกวัดออกไปพัฒนาหมู่บ้าน ทำให้ท่านมีชื่อเสียงมากมาย ต่อมาท่านได้รับเลื่อนสมศักดิ์เป็นพระครูโสภณสตฺถกิจ ท่านเป็นพระเมตตาและปฏิบัติสงฆ์อย่างเข้มแข็งจนมีลูกศิษย์มากมายและท่านได้มรณภาพเมื่อปี พ.ศ. 2518 สำหรับเจ้าอาวาสองค์ต่อมาได้แก่ พระครูสิริโพธารักษ์ และเจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน ได้แก่ พระอธิการสมจิตร์ โชติปัญโญ และมีผู้ใหญ่บ้านคนแรกชื่อนายสา พันธุ์ชัย ปัจจุบันเป็นผู้ใหญ่บ้านคนที่ 11 ชื่อ นายจรัส พิมพ์มีลาย

### การบริหารจัดการชุมชน

ในแต่ละปีชุมชนจะมีการประชุม เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของชุมชน SWOT เพื่อหาจุดแข็งจุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคของชุมชน เช่น ปัญหาการสืบทอดคนรุ่นหลัง บางครั้งอาจมีความแตกแยกเกิดขึ้นได้บ้างในกรณีที่ผลผลิตไม่ได้ราคา ในการบริหารจัดการชุมชนจะมีการกำหนดยุทธศาสตร์ ดังนี้

#### ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารและการปกครอง

- ยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการ ด้วยความโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล
- พัฒนาบุคลากรเครื่องมือเครื่องใช้ให้มีคุณภาพประสิทธิภาพ
- ส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

#### ยุทธศาสตร์ด้านสาธารณสุข และสวัสดิการ

- พัฒนาการบริหารจัดการด้านสาธารณสุขให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
- พัฒนาการบริหารจัดการด้านสวัสดิการสังคม

#### ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค

- ปรับปรุง ดูแล และซ่อมแซมสิ่งสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่มีอยู่แล้วให้มีสภาพปลอดภัยในการ ใช้งานได้เป็นปกติ

- ดำเนินการก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานเพิ่มเติมในส่วนที่จำเป็นแก่การใช้งานและเพื่อประโยชน์ของประชาชน

### **การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้**

#### **การจัดระบบการบริหารจัดการชุมชน**

อาศัยหลักการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในกระบวนการตัดสินใจมากที่สุดเปิดโอกาสให้มีความอิสระไม่ครอบงำ ในขั้นตอนการปฏิบัติหรือดำเนินการตามแผนชุมชนที่เคยมีบนพื้นฐานวัฒนธรรมท้องถิ่น ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

#### **กฎระเบียบ ค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคม แนวปฏิบัติของท้องถิ่น**

ข้อควรปฏิบัติภายในชุมชน และข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับชาติพันธุ์หรือท้องถิ่น

- 1) ปฏิบัติตามกฎระเบียบของหมู่บ้าน
- 2) ช่วยกันรักษาวัฒนธรรมอันดีงามของหมู่บ้าน
- 3) ห้ามทิ้งขยะบริเวณชุมชน ทำลายสิ่งแวดล้อม
- 4) สิ่งของอันเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นไม่ควรทำให้เสียหาย

## ประเด็นที่ 2

### ปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนในการพัฒนาหมู่บ้าน

#### 1. ความเป็นผู้นำชุมชน

ชุมชนมีผู้นำที่เข้มแข็งซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยพัฒนาชุมชนให้ประสบความสำเร็จได้ เช่น มีผู้ใหญ่บ้านจรัส พิมพ์มีลาย มีนายเฉลา นิลวรรณ เป็นปราชญ์ชาวบ้านและมีนายจำลอง หนูทา เป็นปราชญ์ทางวัฒนธรรม

#### 2. ความสามัคคีช่วยเหลือกัน

ประเพณีวัฒนธรรมความเป็นไทยพวน ความรัก ความสามัคคีช่วยเหลือกัน

#### 3. มีเงินทุน มีกองทุนที่พอเพียง

– เงินจากกองทุนต่าง ๆ เช่น กองทุนออมทรัพย์ กองทุนพัฒนาสตรี กองทุนก้ำฟ้า และมีวัฒนธรรม สะสมอยู่ในไทยพวน

#### 4. องค์กรที่มีส่วนช่วยในการพัฒนา

- จากความร่วมมือของหน่วยงานภายนอก
- การตั้งโรงเรียนชาวนาให้รับผิดชอบภายใน

#### 5. การกระจายรายได้

ชุมชนมีรายได้ที่มั่นคงนอกจากอาชีพหลักจากการทำเกษตรกรรม ยังมีอาชีพเสริมรายได้จากการท่องเที่ยว มีโฮมสเตย์และนาผลิตภัณฑ์ ผลผลิตภายในชุมชนมาจัดจำหน่ายโดยนำภูมิปัญญาชาวบ้านและวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาประยุกต์ใช้พร้อมดำเนินการตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

### ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค

- ปัญหาการสืบทอดจากชนรุ่นหลัง
- ปัญหาสิ่งแวดล้อม
- การใช้สารเคมี รับจ้างทำนาส่วนใหญ่
  - ใช้สารเคมี 1 รอบ
  - เกษตรอินทรีย์ 3 รอบ
  - ชีวิตภาพ จะใช้เวลามากกว่าไม่เร็ว
- โครงสร้างพื้นฐานถนน น้ำ
- ระบบชลประทานไม่พอเพียง เกิดภัยแล้ง

คือ